

LDER

in de etalage

De ontsluiting van een muziekstuk: de Spoorgallop

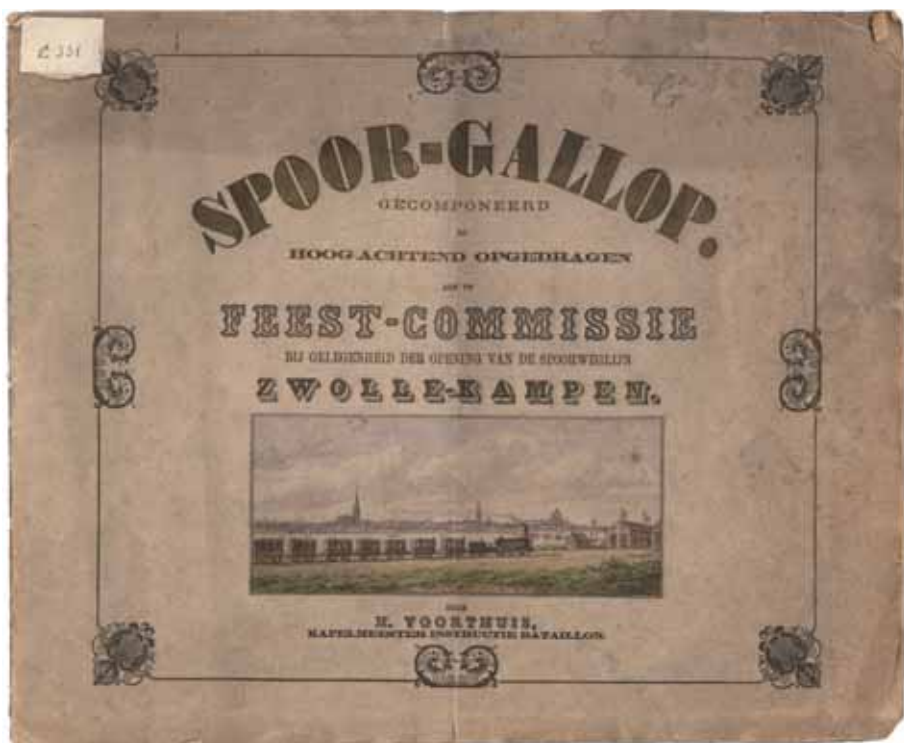
Op 10 mei 1865 werd de spoorlijn Kampen-Zwolle in gebruik genomen. De *Kamper Courant* van 12 mei 1865 deed er uitgebreid verslag van in een artikel dat als volgt begint: ‘Zelden, ja bijna nooit mogen wij wel zeggen, heeft de stad Kampen feest gevierd, zooals op den 10 mei het geval was. En kon het wel anders? Immers het was de dag waarop zij op eene plegtige en indrukwekkende wijze aan het grootte Europesche spoorwegnet werd verbonden, waardoor zij door hare voortreffelijke ligging aan een der hoofd-rivieren van Nederland, die zich op eenen kleinen afstand van de stad in zee stort, voorzeker eene schoone toekomst te gemoet gaat’.

Voor deze ingebruikname was een heel programma opgesteld dat op 9 mei van start ging. Op die dag kwam er een trein met vijftien wagons aan te Kampen. De dag daarna, 10 mei dus, vertrok om zes uur een trein naar Zwolle: de dienstregeling was een feit geworden.

Het echte feest begon later op de dag. De krant doet er uitgebreid verslag van. Het stadsbestuur vertrok in een versierde wagon naar Zwolle om de genodigden, onder wie de commissaris van de koningin op te halen en ze vervolgens terug naar Kampen te begeleiden. Na een toespraak van burgemeester Wttewaall van Stoetwegen werd een speciaal voor deze gelegenheid gecomponeerde ‘spoorgallop’ ten gehore gebracht door het korps van het Instructiebataljon onder leiding van kapelmeester H. Voorthuis. Hierna volgden voor de genodigden een diner en voor de bevolking volksfeesten op de Zandberg.

Het muziekstuk *Spoorgallop*¹ wordt in de handbibliotheek van het Gemeentearchief bewaard en is te vinden via de voor de handbibliotheek vervaardigde toegang. Het is gecomponeerd door de zojuist genoemde kapelmeester H. Voorthuis² en opgedragen aan de Feestcommissie. Het muziekstuk is voorzien van een gekleurde band waarop een afbeelding staat naar een aquarel in kleur van het stadsfront, de trein en het station, vervaardigd door C.H. Hein.³ Ook deze aquarel is speciaal ter gelegenheid van de ingebruikname van de spoorweg gemaakt.

In de afgelopen jaren is er veel aandacht besteed aan de geschiedenis van de sporen van Kampen. Met name Kasper Haar heeft uitgebreid onderzoek

gedaan naar de historie van de spoorwegen Kampen-Zwolle en Kampen-Hatter. Van zijn hand verschenen verschillende publicaties en met zijn hulp is in 2000 de tentoonstelling 'Sporen naar Kampen' ingericht in het Frans Walkate Archief waarin het railvervoer rond Kampen centraal stond. In de publicaties werd de *Spoorgallop* natuurlijk genoemd, terwijl het stuk op de tentoonstelling te zien was.

Daarnaast hebben het Historisch Centrum Overijssel en het Gemeente-archief Kampen in 2002 het voornemen opgevat de geschiedenis van het Kamper Lijntje via een website voor het publiek toegankelijk te maken. Dit in het kader van het door hen gesloten convenant van samenwerking. Momenteel is de website bijna klaar. Hiervoor is ruimschoots gebruik gemaakt van de door Kasper Haar bijeengebrachte gegevens.

Op de site krijgt de *Spoorgallop* natuurlijk een plaats. En niet alleen als onderdeel van onze bibliotheek, maar ook als muziekstuk. Tot nu toe is het stuk alleen tentoongesteld of genoemd, maar nooit meer uitgevoerd en

beluisterd. Dat is jammer. Want op deze manier gaat de muzikale inhoud ervan verloren. Dat geldt trouwens niet alleen voor de *Spoorgallop*. In het Gemeentearchief bevindt zich meer bladmuziek die nooit gespeeld wordt. Te denken valt hierbij aan het zogenaamde *Kamper Liedboek*.

Het Gemeentearchief wil daarin verandering brengen. Een dergelijk muziekstuk moet niet alleen als onderdeel van de collectie toegankelijk zijn, maar moet ook gebruikt worden op de manier waarvoor het is bedoeld. Aan Quintus Muziek is gevraagd de uitvoering van het muziekstuk op zich te nemen in samenwerking met een aantal Kamper muziekcorpsen. Een verzoek, waaraan men graag wil voldoen.

De verwachting is dat de *Spoorgallop* uitgevoerd zal worden ter gelegenheid van de presentatie van de bovengenoemde website in 2008 en vervolgens via dit medium te beluisteren zal zijn.

De presentatie van de site komt op een goed moment. Het thema van de Open Monumentendag 2008 is namelijk 'Sporen', zodat in dit kader eveneens aandacht besteed kan worden aan het Kamper Lijntje en de *Spoorgallop*. Op deze manier wordt een muziekstuk, dat onderdeel vormt van één van de collecties van het Gemeentearchief niet alleen door beschrijving, maar ook door uitvoering voor het publiek ontsloten!

Dicky Haze

Noten

- 1 H. Voorthuis, *Spoorgallop*. *Gecomponeerd en hoogachtend opgedragen aan de feestcommissie bij gelegenheid der opening van de spoorweglijn Zwolle-Kampen*, Kampen 1865.
- 2 Hubert Voorthuis, geboren Zwolle 1822, overleden Amsterdam 1876. Volgens het bevolkingsregister 1860-1870 was hij van beroep sergeant-hoornblazer bij de infanterie en tevens muziekmeester.
- 3 Christiaan Hendricus Hein, geboren Bellingwolde 1815, overleden Lochem 1879. Woonde en werkte van 1839 tot 1840 te Kampen. Vestigde zich daar in 1849 opnieuw. Schilderde landschappen en heeft ook geëts en gelithografeerd.